

RSS DALARNA

REGIONAL SAMVERKANS- OCH STÖDSTRUKTUR FÖR
LÄNETS FEMTON KOMMUNER OCH REGION DALARNA

Aktuellt läge

Samsjuklighetsreformen

- Samsjuklighetsdelegation

RSS Dalarna

LCHNV 250314

Samsjuklighetsreformen

Samsjuklighetsutredningen - Från delar till helhet

SOU 2021:93, SOU 2023:5

Några skäl till samsjuklighetsreformens förslag

- Att det är vanligt att personer med skadligt bruk och beroende i kombination med psykisk sjukdom inte får tillgång till den behandling de har behov av och att utbudet av behandlingsinsatser är otillräckligt och ojämlikt fördelat över landet.
- Målgruppen hänvisas och avvisas mellan verksamheter och det är en bristande samverkan
- Personer med samsjuklighet gör upprepade besök i akutsjukvård, primärvård och socialtjänst, vilket indikerar att befintliga behandlingsinsatser många gånger inte förmår möta personernas behov

Delbetänkande SOU 2021:93

Från delar till helhet- En reform för samordnade, behovsanpassade och personcentrerade insatser för personer med samsjuklighet

Huvudförslagen- ett tydliggörande av regionernas och kommunernas uppdrag:

- Regionernas hälso- och sjukvård ska ansvara för all behandling av skadligt bruk och beroende – på alla vårdnivåer och för alla åldrar
- Perspektivförskjutning för socialtjänstens arbete med skadligt bruk och beroende
- En skyldighet för regioner och kommuner att bedriva en gemensam vård- och stödverksamhet.

[Delbetänkande SOU 2021:93 En reform för samordnade, behovsanpassade och personcentrerade insatser för personer med samsjuklighet](#)

Slutbetänkande SOU 2023:5 Från delar till helhet – Tvångsvården som en del av en sammanhållen och personcentrerad vårdkedja

Förslag på gemensam lagstiftning för personer som vårdas utan samtycke enligt LVM eller LPT

- All tvångsvård vid skadligt bruk och beroende är regionernas ansvar.
- Den slutna tvångsvården ska ges på en sjukvårdsinrättning som drivs av regionen – LVM upphör och att SiS inte längre bedriver vård för vuxna personer med skadligt bruk eller beroende.
- I socialtjänstlagen förtydligas att Socialnämnden aktivt ska arbeta för att en patient som skrivs ut från LPT och LRV får boende och sysselsättning.

[Från delar till helhet - SOU 2023:5 Tvångsvården som en del av en sammanhållen och personcentrerad vårdkedja](#)

Skäl för lagförändringar i samsjuklighetsreformen

- Sammanhållen vårdkedja med färre aktörer i personens närmiljö samt samordnad behandling, eftersom det är en utsatt patientgrupp där samsjukligheten är mycket hög.
- Ökad flexibilitet i vårdtider och vård innehåll
- Ökad tillgång till evidensbaserad behandling
- Samordnad behandling för skadligt bruk eller beroende och andra psykiatriska tillstånd
- Personer med skadligt bruk eller beroende utgör redan idag en betydande del av den psykiatriska slutenvårdspsykiatrins patientgrupp
- Svårt för SiS att bygga upp en sådan hälso- och sjukvårdsorganisation dygnet runt som krävs för att bedriva psykiatrisk tvångsvård
- Kommunernas förutsättningar att bedriva stödinsatser förbättras genom att regionens ansvar för att ge samordnad behandling förtydligas, samt det förstärkta incitamentet för regionerna att ta ansvar för behandling vid HVB placering som föreslås

Förslaget om genomförande och ikraftträdande av reformen

- **Föreslår en samlad reform-** konsekvensbeskrivningarna bygger på att förslag om huvudmannaskapsförändring, samordnad behandling och den samordnade vård- och stödverksamheten genomförs.
- **Stegvis genomförande under 5 år**
- **Två år mellan beslut och ikraftträdande-** som föreslås vara tidigast 1/1 2026. (förskjuts)
- **Stimulansmedel under 5 år-** start 2 år innan lag träder ikraft
- **Nationell stödstruktur på SKR ska upprättas**
- **Särskild utredare för avvecklingen av LVM-vården inom SiS ska tillsättas**
2024-2026 (övergångsbestämmelse)

Vad händer nu?

- **Sept. 2024:** I regeringens budgetproposition för 2025 finns en tydlig skrivelse angående Samsjuklighetsreformen:
"Beroendevården och insatserna till personer med samsjuklighet ska stärkas. Personer med samsjuklighet i form av skadligt bruk eller beroende och annan psykiatrisk diagnos är en särskilt utsatt grupp som behöver samordnade insatser från flera aktörer och som möter den enskildes hela situation. I enlighet med inriktningen i Tidöavtalet ska beroendevården stärkas. Det innefattar en genomgripande reform av samhällets insatser för personer med samsjuklighet, som också förutsätter ett förändrat huvudmannaskap för vård och behandling till personer med skadligt bruk eller beroende. **Regeringen avser att nu gå vidare med ett lagstiftningsarbete för att insatser till personer med samsjuklighet ska stärkas.**"
- **Jan 2025** Samsjuklighetsdelegation för reformens genomförande tillsätts.

Samsjuklighetsdelegation

-med uppdraget att reformera den svenska beroendevården

Samsjuklighetsreformen aktuellt nationellt läge

-bred enighet politiskt om reformens genomförande

Tidöavtalet om samarbetet kring att genomföra reformen under mandatperioden 2022-2026:

”Stärk beroendevården

Personer med missbruksproblematik och beroendesjukdom ska ges en sammanhållen vård och behandling. Ansvaret ska ligga på regionerna och en långsiktig plan ska arbetas fram för en bättre beroendevård i hela landet. Stöd till närstående och barn behöver utvecklas, bland annat genom stömlinjer. Socialtjänstens ansvar för stöd i vardagen, till exempel i form av boende, sysselsättning och hjälp att utveckla egna resurser, ska kvarstå och stärkas.”

Delegation ska stärka insatserna för personer med samsjuklighet

- Pressträff 17 jan 2025, socialdepartementet
- Socialdepartementet tillsätter en delegation med uppdrag att genomföra en reform av samhällets insatser för mer samordnade, behovsanpassade och personcentrerade insatser till personer med samsjuklighet i form av beroendeproblematik och psykisk ohälsa.
- [Pressmeddelande- Samsjuklighetsdelegation, Socialdepartementet](#)

En samsjuklighetsdelegation för att genomföra reformarbetet

Funktion på Socialdepartementet. Uppdrag i tre år.

- I uppdraget ingår att:

- ✓ Ta fram en plan för reformens genomförande

- ✓ Analysera Samsjuklighetsutredningens förslag och lämna förslag på vilka eventuella ändringar eller kompletteringar av dessa som krävs

- ✓ Ta fram nya och kompletterande konsekvensanalyser

- ✓ Föra dialog med berörda aktörer i reformarbetet regioner och kommuner, RSSer

- ✓ Delegationens plan för deras arbete mer konkret presenteras i mars

Målet med delegationens arbete

- Reformen ska stärka regionernas ansvar för beroendevården och tydliggöra ansvarsfördelningen mellan hälso- och sjukvården och socialtjänsten.
- Målet är att, i linje med samsjuklighetsutredningens förslag och skrivelserna i Tidöavtalet, skapa mer sammanhållna och behovsanpassade insatser för personer med samsjuklighet i form av skadligt bruk eller beroende och annan psykiatrisk diagnos eller närliggande tillstånd.
- Tillsättandet av delegationen är en viktig del i regeringens arbete för att förbättra vården och stödet till personer med samsjuklighet, och för att säkerställa att insatserna är samordnade och anpassade efter individens behov.

Tidsperspektiv samsjuklighetsreformen

